

Luonnonsuojelulain mukainen poikkeamislupa

Asianumero: MH 5173/2026

Lupaviranomainen

Metsähallitus
Osoite: Opastinsilta 12 C, 00520 Helsinki
Yritys- ja yhteisötunnus: 0116726-7
kirjaamo@metsa.fi

Yhteyshenkilö(t)

Hakija

Itä-Suomen yliopisto, 2285733-9
Osoite: PL 1627, 70211 KUOPIO

Hakemus

15.06.2026, sähköpostitse

X X ja työryhmä (Itä-Suomen yliopisto, Metsätieteiden osasto) hakee Metsähallitukselta lupaa liikkumiseen ja näytteenottoon Salamanperän luonnonpuistossa. Näytteenotto liittyy Koneen säätiön rahoittamaan hankkeeseen, jossa tutkitaan luonnonmetsien hiilivaraston kehitystä suhteessa alueen metsäpalohistoriaan.

Luvalla alueelle perustetaan korkeintaan 64 koealaa, joiden säde on 10 metriä. Koealoilta mitataan puiden läpimitat ja pituudet sekä kuolleista puista lahoaste puukon avulla. Lisäksi koealoilta otetaan maaperänäytteet korkeintaan 30 cm syvyydeltä maaperäkairalla, jonka halkaisija on noin 2 cm. Jokaiselta koealalta otetaan yhdeksän maaperänäytettä liitteen 1 suunnitelman mukaisesti. Maastotyöt toteutetaan 1-3 henkilön työryhmällä. Hankkeen arvioitu maastotyöaika on kaikkiaan 14-21 maastotyöpäivää. Tutkimusta tehdään myös muilla metsäkohteilla kuin Salamanperän luonnonpuistossa.

Metsähallitus keskusteli hakemuksesta hakijan kanssa puhelimesta 25.6.2026. Metsähallitus on myöntänyt hakijalle jo aiemmin tutkimusluvan samalle hankkeelle koskien liikkumista ja puustomittauksia Salamanperän luonnonpuistossa (lupa 132251, MH 612/2026). Lupahakemus täydentää hakijan aiempaa tutkimussuunnitelmaa sisältäen myös maaperänäytteiden oton. Lisäksi koealojen määrä on hakemuksessa suurempi.

Päätös

Lupa myönnetään hakemuksen mukaisena.

Luvan sisältö, lupa-alue ja voimassaolo

Metsähallitus myöntää X X ja työryhmälle luvan liikkumiseen, puustotutkimukseen sekä näytteenottoon maaperästä Salamanperän luonnonpuistossa (kiinteistö 265-891-1-2) liitteen 1 suunnitelman mukaisesti.

Myönnettävä lupa korvaa hakijalle aiemmin myönnettyyn tutkimuslupa (lupa 132251, MH 612/2026), joka sisältää myös tässä luvassa mainitut puustomittaukset ja liikkumisen Salamanperän luonnonpuistossa.

Lupa koskee luvan saajan (yhteyshenkilö) lisäksi X X sekä maastotöihin osallistuvaa tutkimusapulaista/-apulaisia. Luvan saaja vastaa, että kaikki maastotöihin osallistuvat henkilöt noudattavat alueen rauhoitusmääräyksiä sekä tämän luvan ehtoja.

Lupa myönnetään seuraavasti:

Alkaa: 16.08.2026

Päättyy: 31.10.2026

Lupa tulee voimaan valitus- ja tiedoksisaantiajan jälkeen. Lupa tulee lainvoimaiseksi aikaisintaan valitusajan päätyttyä, mikäli siitä ei ole tehty valituksia. Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, katsotaan päätöksen saajan saaneen asiakirjan tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Lupa voidaan peruuttaa, jos sen ehtoja ei noudateta.

Lupapäätöksen perustelut

Salamanperän luonnonpuisto on perustettu lailla 634/1956. Luonnonpuistossa kielletyistä toiminnoista säädetään luonnonsuojelulain (LSL, 9/2023) 49 §:ssä ja rahoitussäännöksiä koskevista poikkeuksista 50 §:n 1 momentin 1–3, 5–9 ja 11 kohdassa, 2–5 momentissa sekä 51 §:ssä (laki 634/1956: 21 a §).

Luonnonsuojelulain 49 § nojalla puiden, pensaiden tai kasvien sekä maa- ja kallioperän vahingoittaminen on Salamanperän luonnonpuistossa kielletty. Alueella on LSL 51.1 § nojalla kuitenkin mahdollista alueen perustamistarkoitusta vaarantamatta ja Metsähallituksen luvalla kerätä kasveja tai niiden osia sekä ottaa kivennäisnäytteitä tutkimusta tai muuta tieteellistä tarkoitusta varten.

Luonnonsuojelulain 56 § mukaan luonnonpuistossa saa muualla kuin erikseen osoitetuilla teillä, poluilla tai alueilla liikkua vain Metsähallituksen luvalla. Salamanperän luonnonpuistoon on asetettu alueen järjestyssäännössä (annettu 28.6.2010) liikkumisrajoitus merkittyjen reittien ja levähdyspaikkojen ulkopuolella. Tehtävä tutkimus edellyttää poikkeamista luonnonpuiston osoitetuilta reiteiltä.

Luonnonsuojelualueiden yhtenä perustamistarkoituksena on tukea luonnontutkimusta ja seurantaa. Luvalla tehtävä näytteenotto on osa tutkimusprojektia, jossa tutkitaan metsäpalohistorian vaikutusta metsäalueen hiilivarantoon. Luvan saaja on tehnyt tutkimusta luonnonpuistossa Metsähallituksen luvalla myös aikaisempina vuosina ja tuntee alueen luonnon ominaispiirteet. Näytteenotto ei vahingoita alueen pintakasvillisuutta maaperänäytteiden ottopisteiden ulkopuolella. Näytteenotto ei aiheuta merkittävää häiriötä alueen muulle lajistolle. Näytteenotto tehdään loppukesästä, jolloin mm. lintujen pesimäkausi on pääosin ohi. Metsähallitus katsoo, ettei suunniteltu tutkimus tämän luvan ehtojen mukaan toteutettuna vaaranna Salamanperän luonnonpuiston suojeluperusteena olevia luontoarvoja.

Lupa-alue kuuluu Salamajärven (FI1001013, SAC) Natura-alueeseen. Metsähallitus katsoo, ettei luvan ehtojen mukainen toiminta em. perusteilla heikennä Natura-alueen suojeluperusteena olevia luonnonarvoja.

Lupaehdot

Lupa ei sisällä oikeutta maastoliikenteeseen, johon tarvittaessa tulee hakea erillistä lupaa.

Luvan saajan tulee ilmoittaa maastotöiden alkamisesta ja päättymisestä Metsähallituksen kirjaamoon (kirjaamo@metsa.fi) tämän luvan asianumero (MH 5173/2026) mainiten.

Maaperänäytteiden ottaminen tulee toteuttaa siten, ettei näytteenotto vahingoita tarpeettomasti alueen pintakasvillisuutta. Mahdollinen pintamaa ja karike tulee levittää näytteenottopaikalle näytteenoton jälkeen, mikäli sitä ei sisällytetä tutkimusnäytteeseen. Mikäli maaperänäytettä ei ole mahdollista ottaa vahingoittamatta pintakasvillisuutta näytteenottopisteen ympärillä, tulee näytteenotosta kyseisellä pisteellä luopua.

Luvan saajan on noudatettava näiden ehtojen lisäksi luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksiä ja järjestyssääntöä.

Alueella tulee liikkua niin, että vältetään kasvillisuuden turhaa talleantumista ja maaston kulumista. Tarpeetonta häiriötä luonnolle ja alueen muille käyttäjille tulee välttää.

Alueelle ei saa jättää toiminnasta jälkiä tai roskia.

Lupa tai kopio siitä on pidettävä mukana luvan mukaista toimintaa harjoitettaessa.

Raportointi

Hakijan tulee välittömästi raportoida Metsähallitukselle havaitsemistaan ongelmista tai Metsähallituksen toimintaa vaativista epäkohdista.

Sovelletut säännökset

Laki eräiden uusien luonnonsuojelualueiden perustamisesta valtionmaille (634/1956):
21 a §

Luonnonsuojelulaki (9/2023): 49, 51 ja 56 §

Laki Metsähallituksesta (234/2016): 5, 21.1. ja 24.1 §

Ympäristöministeriön asetus Metsähallituksen eräiden julkisten hallintotehtävien suoritteiden maksuista vuosina 2026 ja 2027 (110/2026): 3 §

Metsähallituksen päätös Salamanperän luonnonpuiston järjestyssäännöstä (annettu Vantaalla 28.6.2010)

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen valittamalla muutosta Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on liitteenä.

Hinta

Lupa on maksuton.

Esittelijä

Ratkaisija

Liitteet:

- Liite 1. Tutkimussuunnitelma
- Liite 2. Lupa-alueen kartta
- Liite 3. Valitusosoitus

Tiedoksi:

Metsähallitus
Kivijärven kunta
Lupa- ja valvontavirasto
Suomen luonnonsuojeluliitto, Keski-Suomen piiri
Saarijärven seudun luonnonystävät ry

Salamanperän luonnonpuiston tutkimuslupahakemuksen liite 2

Selvitys tutkimuksessa käytettävistä välineistä ja menetelmistä

FT, Dosentti X X

Haen tutkimuslupaa Salamanperän luonnonpuistoon ajalle 16.8.2026–30.10.2026 tehdäkseen Koneen Säätiön rahoittaman ”Luonnonmetsistä synergiaa ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen?” -nimisen tutkimushankkeen maastotöitä (tutkimushankkeen kuvaus: <https://tinyurl.com/mrttvv4n>). Hankkeessa tarkastellaan luonnonmetsien hiilivaraston kehitystä suhteessa metsäpalohistoriaan.

Maastotöissä tutkimusalueelle perustetaan korkeintaan 64 ympyränmuotoista koealaa, joiden säde on 10 m. Koealat paikannetaan, ja niiltä mitataan kaikkien elävien ja kuolleiden puiden läpimitat ja pituudet. Kuolleista puista määritetään lisäksi niiden lahoaste. Puustomittauksista ei jää maastoon minkäänlaisia jälkiä. Koealan keskipiste paikannetaan käsikäyttöisellä GPS-paikantimella. Puiden paksuus mitataan mittasaksilla ja pituus laserhypsometrillä. Kuolleiden puiden lahoaste määritetään puukon avulla.

Koealoilta otetaan myös maaperänäytteitä korkeintaan 30 cm syvyydeltä (kivennäismaan pinnasta alaspäin mitattuna) noin 2 cm halkaisijaltaan olevalla pyöreällä maaperäkairalla. Näytteet kerätään koealan keskipisteestä sekä säteen puolivälistä pää- ja väli-ilmansuuntien suunnassa. Näin kustakin koealasta kertyy yhteensä 9 maaperänäytettä. Maaperänäytteet pyritään keräämään siten, että maastoon jäävät jäljet ovat mahdollisimman vähäiset.

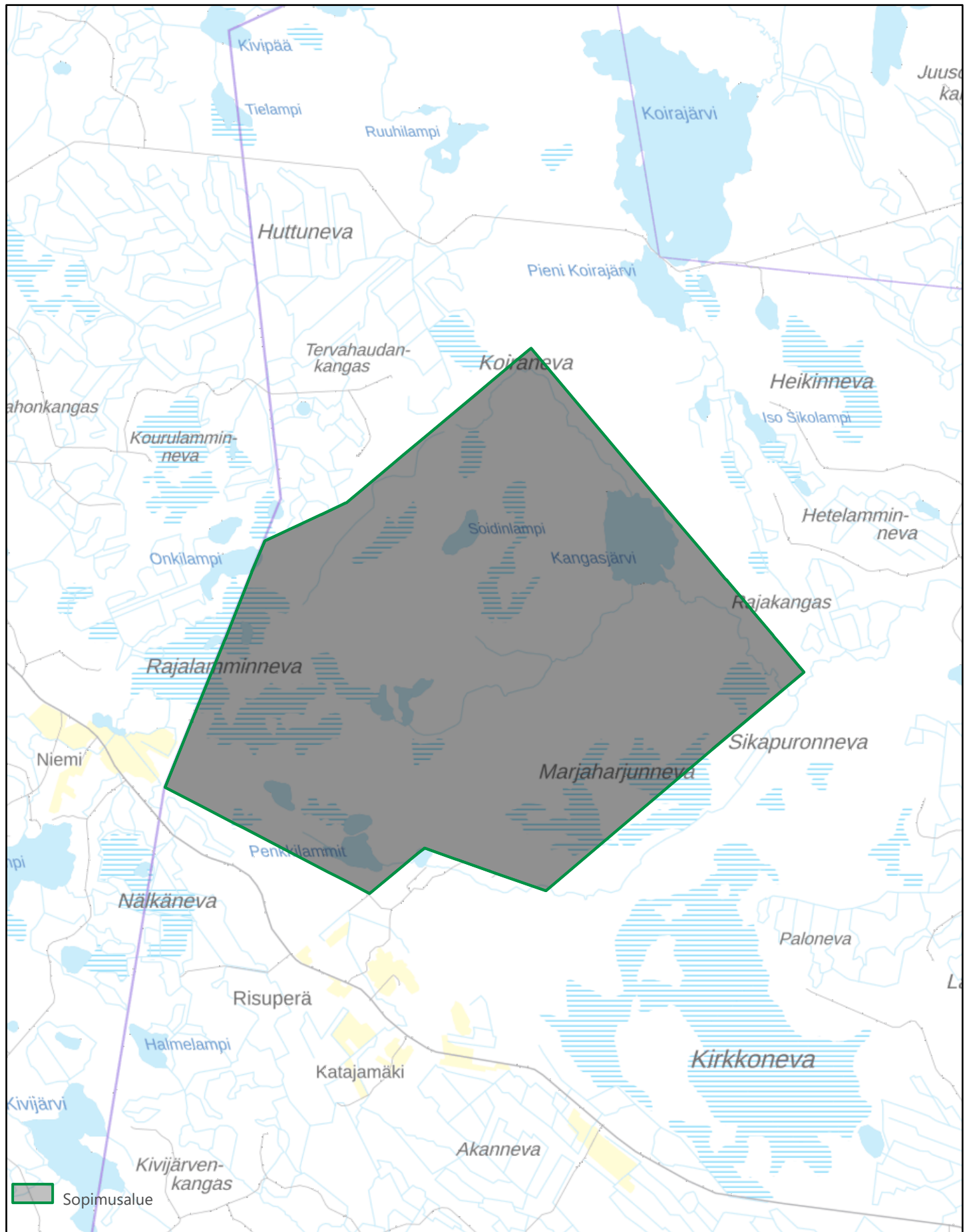
Ajankohdan mukaan maastotöitä tekee kerrallaan 1–3 henkilöä. Hakijan lisäksi maastossa työskentelee MMT, professori XX ja/tai tutkimusavustaja.

Helsingissä 15.6.2026

X X

Liite 2. Lupa-alueen kartta

Poikkeamislupa 133349

Liite 3. Valitusosoitus.

1. VALITUSOSOITUS

(Laki Metsähallituksesta 21 §, luonnonsuojelulaki 134 §)

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea siihen muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen kirjallisella valituksella.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava seuraavat asiat:

- valittajan nimi ja kotikunta
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelämä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja, jollei asiamiehenä toimi asianajaja tai yleinen oikeusavustaja.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- jos päätös on luovutettu asianomaiselle, asianomaisen asiamiehelle tai lähetille, tiedoksisaantipäivä ilmenee päätöksessä olevasta leimasta
- jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta
- jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene
- jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksi- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä
- jos päätös tai kuulutus sen nähtävänä pitämisestä on julkaistu virallisessa lehdessä tai julkisella kuulutuksella ilmoitustaululla, katsotaan tiedoksisaannin tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä päivästä, jolloin kuulutus virallisessa lehdessä on julkaistu tai kuulutus pantu ilmoitustaululle.
- jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, katsotaan päätöksen saajan saaneen asiakirjan tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmän voi toimittaa hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä tai asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Postittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Valituksen on saavuttava viranomaiselle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä, jotta valitus voidaan tutkia. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivää, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän virka-ajan päättymiseen.

Käsittelymaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Hallinto-oikeuden osoite

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Osoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna

Puhelin: 029 56 42210

Faksi: 029 56 42269

Sähköposti: hameenlinna.hao(at)oikeus.fi